

LEHDISTÖTIEDOTE nro 131/23

Luxemburgissa 5.9.2023

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-689/21 | Udlændinge- og Integrationsministeriet (Tanskan kansalaisuuden menettäminen)

Tanska voi asettaa Tanskan kansalaisuuden säilyttämisen edellytykseksi todellisen yhteyden Tanskaan

Jos kyseisellä henkilöllä ei ole toisen jäsenvaltion kansalaisuutta, jolloin Tanskan kansalaisuuden menettäminen aiheuttaa myös unionin kansalaisen aseman menettämisen, hänen on voitava saattaa kansalaisuuden menettämisen oikeasuhteisuus tutkittavaksi

Tanska voi lähtökohtaisesti säätää, että sen kansalaiset, jotka ovat syntyneet ulkomailla eivätkä ole koskaan asuneet sen alueella, menettävät Tanskan kansalaisuutensa 22 vuoden iässä. Tämän toimenpiteen on kuitenkin oltava suhteellisuusperiaatteen mukainen, kun se aiheuttaa myös unionin kansalaisuuden menettämisen. Näin on, jos kyseisellä henkilöllä ei ole toisen jäsenvaltion kansalaisuutta. Unionin oikeus on esteenä Tanskan kansalaisuuden ja siis unionin kansalaisuuden lopulliselle menettämiselle, jos kyseiselle henkilölle ei ole annettu varoitusta tai ilmoitusta kansalaisuuden menettämisestä eikä hänellä ole ollut mahdollisuutta hakea menettämisen seurausten yksilöllistä tutkintaa.

Tanskalaisen äidin ja amerikkalaisen isän tyttärellä oli Yhdysvalloissa syntymästään alkaen Tanskan ja Yhdysvaltojen kansalaisuus. Täytettyään 22 vuotta hän haki Tanskassa Tanskan kansalaisuutensa säilyttämistä. Toimivaltainen viranomainen ilmoitti hänelle, että hän oli menettänyt Tanskan kansalaisuutensa 22 vuotta täytettyään. Tanskan lainsäädännön mukaan nimittäin ulkomailla syntynyt henkilö, joka ei ole koskaan asunut Tanskassa eikä myöskään oleskellut siellä riittävää yhteenkuuluvuutta kyseisen maan kanssa ilmentävissä olosuhteissa, menettää Tanskan kansalaisuutensa 22 vuotta täyttäessään, paitsi jos hänestä tällöin tulisi kansalaisuudeton. Kyseinen henkilö voi hakea kansalaisuuden säilyttämistä, mutta vain 21. ja 22. syntymäpäivänsä välisenä aikana. Muussa tapauksessa hän voi hakea ainoastaan kansalaistamista, kuitenkin entisiä Tanskan kansalaisia koskein lievennetyin edellytyksin.

Kyseinen henkilö nosti kumoamiskanteen Tanskan viranomaisten päätöksestä. Tämä asia on vireillä Østre Landsretissä (Itä-Tanskan ylioikeus), joka tiedustelee unionin tuomioistuimelta, onko Tanskan lainsäädäntö unionin oikeuden mukainen.

Tämänpäiväisessä tuomiossaan unionin tuomioistuin muistuttaa, että kansalaisuuden saamista ja menettämistä koskevat ehdot kuuluvat kunkin jäsenvaltion toimivaltaan. Kuitenkin silloin, kun kansalaisuuden menettäminen johtaisi, kuten tässä tapauksessa, myös unionin kansalaisen aseman menettämiseen, on noudatettava unionin oikeutta ja erityisesti suhteellisuusperiaatetta.

Unionin tuomioistuin vastaa esitettyyn kysymykseen, että **unionin lainsäädäntö ei lähtökohtaisesti ole esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan jäsenvaltion kansalaiset, jotka**

- **ovat syntyneet sen alueen ulkopuolella,**

- **eivät ole koskaan asuneet jäsenvaltiossa ja**
- **eivät ole oleskelleet siellä todellista yhteyttä tähän jäsenvaltioon ilmentävissä olosuhteissa,**

menettävät suoraan lain nojalla tämän jäsenvaltion kansalaisuuden 22-vuotiaana, mikä aiheuttaa henkilöille, jotka eivät ole myös toisen jäsenvaltion kansalaisia, **Euroopan unionin kansalaisen aseman** ja siitä johtuvien oikeuksien **menettämisen**.

Kansallisten viranomaisten ja kansallisten tuomioistuinten on kuitenkin tarkastettava, onko kyseisen jäsenvaltion kansalaisuuden menettäminen silloin, **kun se aiheuttaa unionin kansalaisen aseman menettämisen, suhteellisuusperiaatteen mukainen.**

Näin ollen **seuraavien edellytysten on täyttyvä,** jotta tällainen lainsäädäntö olisi unionin oikeuden mukainen:

- **Kyseisillä henkilöillä on oltava mahdollisuus hakea kohtuullisessa määräajassa kansalaisuuden säilyttämistä tai kansalaisuuden takautuvaa palauttamista.** Toimivaltaisten viranomaisten on tällöin tutkittava tämän kansalaisuuden ja unionin kansalaisen aseman menettämisen seurausten oikeasuhteisuus unionin oikeuden kannalta ja sallia yksittäistapauksessa kansalaisuuden säilyttäminen tai takautuva palauttaminen.
- **Tällaisen hakemuksen tekemiselle asetetun määräajan on ulotuttava kohtuullisen ajan päähän päivästä, jona kyseinen henkilö täyttää kyseisen iän. Sen kuluminen voi alkaa vain, jos viranomaiset ovat asianmukaisesti ilmoittaneet tälle henkilölle hänen kansalaisuutensa menettämisestä tai sen välittömän menettämisen vaarasta ja hänen oikeudestaan hakea määräajassa kansalaisuuden säilyttämistä tai sen takautuvaa palauttamista.**
- **Muussa tapauksessa viranomaisten on voitava suorittaa tällainen tutkinta liitännäisesti siinä yhteydessä, kun kyseinen henkilö hakee matkustusasiakirjaa tai muuta hänen kansalaisuutensa osoittavaa asiakirjaa.**

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja sen tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Pysykää kuulolla!

